

Examen de diferență (clasa a IX-a)

Citește textul:

Quintus, Marci filius, sex annos natus est. Nunc litteris studere potest. Pueri Romani aut domi aut in schola litteris studere poterant. Quintus in Marci villa non manet. Nam Marcus satis doctus non est. In schola multi pueri adsunt et Quintus, cum amicis, multos ludos excogitare potest.

Următoarele cerințe sunt formulate pornind de la textul dat.

A.

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Quintus este:

8 puncte

- a. Al cincilea fiu al lui Marcus; b. Tatăl lui Marcus, în vârstă de 60 de ani; c. Fiul lui Marcus, în vârstă de 6 ani.

2. Copiii romani:

8 puncte

- a. puteau învăța literatura acasă; b. Nu puteau învăța literatura decât la școală; c. puteau învăța și acasă și la școală.

3. Transcrie din text două substantive de declinarea I și două substantive de declinarea a II-a.

8 puncte

4. În enunțul *Quintus in Marci villa non manet* modifică forma verbului în așa fel încât să fie la modul indicativ, timpul viitor.

8 puncte

5. Tradu fraza *In schola multi pueri adsunt et Quintus, cum amicis, multos ludos excogitare potest*, folosind vocabularul de mai jos:

8 puncte

schola, -ae = școală; *multus, -a, -um* = mult(ă); *adsum, adesse, affui* = a se afla/a fi prezent; *cum* = cu; *amicus, -i* = prieten; *ludus, -i* = joc; *excogito, -are* = a inventa; *possum, posse, potui* = a putea;

B. 1. Analizează morfologic și sintactic cuvintele subliniate în textul dat:

10 puncte

2. Alcătuiește un enunț în limba latină folosind cuvintele de mai jos :

10 puncte

Italia, -ae = Italia; *antiquus, -a, -um* = vechi; *monumentum, -i* = monument; *sum, esse, fui* = a fi/a se afla; *illustris, -e* = vestit

in = în; *multus, -a, -um* = mult(ă)

PARTEA a II-a

(30 de puncte)

Comentează în 15-20 de rânduri următoarea maximă:

Homo doctus in se semper divitias habet (Omul învățat are întotdeauna bogățiile cu el)

Examen de diferența (clasa a X-a)

Citește textul:

Expugnata a Grecis urbs Troia, iamque maior pars urbis incendio consumpta erat; Aeneas, unus ex principibus Troianorum, post multos longosque errores in Italiam pervenit. Ille apud regem Latinum in hospitio fuit eiusque filiam Laviniam in matrimonium duxit. Tum oppidum condiderunt quod Lavinium appellatum est. Ascanius novam urbem sub montem Albano condidit, quae Alba Longa nominata est. Unus ex ultimis Albae Longae regibus fuit Proca, qui Numitorem et Amulium filios habuerat. Rhea Silvia, filia Numitoris, geminos pueros genuit, Romulum, conditorem Romae et Remum.

Următoarele cerințe sunt formulate pornind de la textul dat.

A.

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Troia a fost:

8 puncte

- a. Incendiată de un maior troian; b. pierdută din cauza unor erori ale lui Aeneas; c. incendiată de greci după asediu.

2. Aeneas:

8 puncte

- a. a plecat din principatele troienilor; b. s-a căsătorit cu Rhea Silvia; c. L-a primit pe Latinus în ospetie; d. a întemeiat cetatea Lavinium

3. Transcrie din text două verbe la diateza pasivă.

8 puncte

4. În enunțul **Ascanius novam urbem sub montem Albano condidit** modifică forma verbului în așa fel încât să fie la modul indicativ, timpul mai mult ca perfect.

8 puncte

5. Tradu fraza, **Aeneas, unus ex principibus Troianorum, post multos longosque errores in Italiam pervenit.** folosind vocabularul de mai jos:

8 puncte

Unus, -a, -um=unul; **ex**=dintre; **princeps, -is**=conducător; **Troianus, -a, -um**=troian; **post**=după; **multus, -a, -um**=mult **longus, -a, -um**=lung; **error, -is**=rătăcire/greșeală; **in**=în; **pervenio, -ire**=a ajunge;

B. 1. Analizează morfologic și sintactic cuvintele subliniate în textul dat:

10 puncte

2. Corectează greșelile din următorul enunț:

10 puncte

Parvulus hi duo fratres nutritae a lupae fuit. (Acești doi micuți frați au fost hrăniți de o lupoaică)

Parvulus, -a, -um=micuț; **hic, haec, hoc**=acest; **duo, duae, duo**=doi; **frater, -is**=frate; **nutrio, -ire, -ivi, -itum**=a hrăni; **a**=de către; **lupa, -ae**=lupoaică; **sum, -esse, fui**=a fi;

PARTEA a II-a

(30 de puncte)

Comentează în 15-20 de rânduri următoarea maximă:

Imperare sibi maximum imperium est. (A te conduce pe tine însuși este cea mai mare putere)

Examen de diferența (clasa a XI-a)

PARTEA I

(60 de puncte)

Citește textul:

Natura eximiis donis Graecos cumulavit: eorum animi fortes in pace ac bellis, plurimi magnae industriae, ingenia auctorum dignissima fuerunt, gloriae avidi et litteris clarissimi. Insunt nostrae bibliothecae multa scripta veterum auctorum Graeciae, cuius incolae ad omnes corporis vel ingenii exercitationes apti fuerant, laboris patientes, ratione praediti, armorum periti, libertatis studiosi. Civitates magnorum monumentorum plenae, hodie autem hominibus omnis orbis terrarum admirationi adsunt; egregiis legibus fundamenta iustitiae ac dignitatis hominum instruxerunt. Aeque animo dicere potest veteres Graecos generationum omnium temporum magistros fuisse.

Următoarele cerințe sunt formulate pornind de la textul dat.

A.

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Grecii:

8 puncte

- a. Au acumulat bogății naturale deosebite; b. au deținut o industrie puternică; c. au avut niște litere foarte clare.
d. au fost oameni raționali; e. Au pierit din cauza armelor

2. Construiește enunțuri cu cinci cuvinte din text care se regăsesc în limba română ca neologisme.

8 puncte

3. Transcrie din text o propoziție completivă infinitivală și o propoziție relativă.

8 puncte

4. Extrage din text două substantive în genitiv care să fie atribute și două substantive în genitiv care să fie complemente indirecte.

8 puncte

5. Tradu fraza ***Aequo animo dicere potest veteres Graecos generationum omnium temporum magistros fuisse***, folosind vocabularul de mai jos:

8 puncte

Aequus, -a, -um=împăcat; ***animus, -i***=suflet/cuget; ***dico, -ere, -xi, -ctum***=aspune; ***possum, posse, potui***=a putea; ***vetus, -eris***=vechi; ***generatio, -onis***= generație; ***tempus, -oris***= timp/epocă; ***magister, -i***=magistru/profesor; ***sum, esse, fui***=a fi.

B. 1. Analizează morfologic și sintactic cuvintele subliniate în textul dat:

10 puncte

Cumulo, -are, -avi, -atum=a acumula/aduna; ***dignus, -a, -um***=demn; ***scriptum, -i***=scriere/lucrare/manuscris; ***qui, quae, quod***=care; ***homo, -inis***=om.

2. Explică modul în care se formează comparativul și superlativul adjectivelor ***eximius, -a, -um***; ***egregius, -a, -um***;

10 puncte

PARTEA a II-a

(30 de puncte)

Comentează în 15-20 de rânduri următoarea maximă: ***Non numeranda sed ponderanda sunt argumenta.***
(Argumentele nu trebuie numărate, ci atent cântărite/judecate)

Examen de diferența (clasa a XII-a)

PARTEA I

(60 de puncte)

Citește textul:

Aristoteles philosophus, annos iam fere natus duo et sexaginta, corpore aegro affectoque, ac spe vitae tenui fuit. Tunc omnis eius sectatorum cohors ad eum accedit, orantes ut ipse eligeret loci sui et magisterii successorem, quo post summum diem eius, proinde ac ipso, uterentur ad studia excolenda. Erant tunc in eius ludo boni multi sed praecipui duo: Theophrastus et Medemus, ingenio hi atque doctrinis ceteros praestabant. Celeberrimo philosopho primus inter pares Theophrastus videtur, suavitate homo insigni linguae pariter atque vitae. Itaque non diu post, Aristotele vita defuncto, ad eum omnes concesserunt.

Următoarele cerințe sunt formulate pornind de la textul dat.

A. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:

8 puncte

1. filosoful Aristotel:

- a. S-a născut acum aproape 600 de ani; b. era plin de afecțiune deși era greoi la trup; c. Era pe moarte; d. Spera să aibă o viață lungă.

2. Se adunaseră mai mulți oameni la el acasă:

8 puncte

a. ca să-i facă urări cu ocazia alegerii lui ca magistr; b. ca să-și aleagă unul dintre discipoli ca profesor în locul lui; c. ca să-i excludă pe Theophrastus și pe Medemus din școală. d. Ca să-l concedieze doar pe Theophrastus, un om cu o limbă cam ascuțită.

3. Construiește enunțuri cu cinci cuvinte din text care se regăsesc în limba română ca neologisme

8 puncte

4. Precizează ce fel de propoziții subordonate sunt: **ut ipse eligeret loci sui et magisterii successorem; quo post summum diem eius, proinde ac ipso, uterentur;**

8 puncte

5. Extrage din text o participială relativă și o participială absolută.

8 puncte

B. 1. Pornind de la fraza **suavitate homo insigni linguae pariter atque vitae** realizează un scurt portret în limba română al lui Theophrastus, ca să demonstrezi de ce era **primus inter pares**.

10 puncte

Suavitas, -atis=farmec/rafinament; **homo, -inis**=om; **insignis, -e**=deosebit/ales; **lingua, -ae**=limbă/exprimare/vorbire; **pariter**=deopotrivă; **atque**=și; **vita, -ae**=viață

2. Corectează greșelile din enunțul: **Cato dicebant radici litteris amarae esse, fructus autem iucundus**. (Cato spunea că rădăcinile învățaturii sunt amare, dar fructele ei sunt dulci)

10 puncte

dico, -ere, -xi, -ctum=a spune; **radix, -cis**=rădăcină; **litterae, -arum**=învățătură; **amarus, -a, -um**=amar; **sum, esse, fui**=a fi; **fructus, -us**=rod/fruct; **autem**=dar; **iucundus, -a, -um**=dulce/plăcut.

PARTEA a II-a

(30 de puncte)

Comentează în 15-20 de rânduri, la alegere, una dintre următoarele maxime: **Facias ita ut veritas maiorem libertatem hominibus praebeat**. (Să faci în așa fel încât adevărul să ofere oamenilor mai multă libertate.)

Id facere laus est quod decet, non quod licet. (Este vrednic de laudă să faci ceea ce se cuvine, nu ceea ce ți se dă voie.)

